

**ΟΜΙΛΙΑ
ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ**

ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

Γιάννενα, 30 Μαΐου 1997

Αγαπητοί φίλοι και φίλες,

Η επίσκεψη μου αυτή στην Ήπειρο έχει για μένα και την κυβέρνηση μια ιδιαίτερη σημασία. Σηματοδοτεί την απόφασή μας, να μεταβάλλουμε ριζικά τον οικονομικό και κοινωνικό χάρτη της χώρας. Επισημαίνει την αποφασιστικότητά μας, να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά τις μεγάλες προκλήσεις της εποχής και τα συσσωρευμένα προβλήματα της χώρας. Δείχνει την σταθερή επιλογή μας, να συγκρουστούμε με οτιδήποτε κρατάει την πατρίδα μας στην στασιμότητα. Γιατί θέλουμε η Ελλάδα του μέλλοντος, να είναι η ισχυρή και ευημερούσα Ελλάδα της ανάπτυξης και της κοινωνικής ευαισθησίας, η Ελλάδα που θα σέβονται εχθροί και φίλοι.

Το μήνυμα αυτό το στέλνουμε σήμερα από την απομακρυσμένη αυτή περιοχή της χώρας, όχι τυχαία. Η Ήπειρος αντιμετωπίζει μια τριπλή ιστορική πρόκληση:

- Να κατορθώσει να αξιοποιήσει τις νέες δυνατότητες ανάπτυξης, να μετατραπεί σε παραγωγικό, επιχειρηματικό, οικονομικό και επιστημονικό κέντρο του ευρύτερου γεωγραφικού της περιβάλλοντος.
- Να μετατρέψει το χθεσινό μειονέκτημα της απομόνωσης, σε σημερινό πλεονέκτημα της εγγύτητας στις νέες εξελίξεις και στις νέες αγορές.
- Να επανατοποθετηθεί δυναμικά στον οικονομικό ορίζοντα, επανακτώντας και αξιοποιώντας τη γεωγραφική της θέση, που την καθιστούν κομβικό σημείο μεταξύ Δυτικής Ευρώπης,

Βαλκανίων και Μέσης Ανατολής. Να λειτουργήσει ως χώρος αναπτυξιακής δύναμης με προσανατολισμό τα Βαλκάνια και την Ευρώπη.

Μπορούμε να ανατρέψουμε οριστικά τις καταστάσεις, που την κρατούσαν μέχρι σήμερα στην υποβάθμιση. Μπορούμε να ανοίξουμε νέους ορίζοντες, αφήνοντας πια πίσω την απομόνωση και την υστέρηση.

Για μας είναι φανερό: Ισχυρή Ήπειρος σημαίνει και ισχυρή Ελλάδα. Ισχυρή Ελλάδα σημαίνει και ισχυρή Ήπειρος.

Γι' αυτό δουλεύουμε για ένα καλύτερο αύριο της Ηπείρου, για ένα καλύτερο μέλλον της χώρας. Γι' αυτό υλοποιούμε ένα μακροπρόθεσμο αναπτυξιακό σχέδιο πενταετίας στην Ήπειρο, όπως και σε κάθε περιφέρεια της Ελλάδας, που θα επιφέρει ουσιαστικές αλλαγές στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της περιοχής. Στο σχεδιασμό και στην εκτέλεση αυτού του προγράμματος έχουμε όλοι ευθύνη για την αποτελεσματικότερη και πληρέστερη αξιοποίηση των πόρων που διαθέτουμε. Να κάνουμε έργα προτεραιότητας, που θα έχουν άμεση αναπτυξιακή σημασία. Να κάνουμε επενδύσεις σε υποδομές και στο ανθρώπινο κεφάλαιο, που θα δημιουργούν μια δυναμική που θα βοηθά το αύριο.

Όλοι πρέπει να βοηθήσουμε σ' αυτήν την κατεύθυνση. Η κυβέρνηση, η αυτοδιοίκηση και οι τοπικές κοινωνίες οφείλουν να καταβάλλουν κάθε προσπάθεια. Σήμερα, οι προοπτικές για την

Ήπειρο, όπως και για όλη την Βόρεια Ελλάδα είναι θετικές και αισιόδοξες όσο ποτέ.

Αγαπητοί φίλοι και φίλες,

Ήρθα στην Ήπειρο, μαζί με πολλά κυβερνητικά στελέχη για να εδραιώσουμε έναν εποικοδομητικό διάλογο με τις παραγωγικές και κοινωνικές δυνάμεις της περιοχής. Θέλουμε μέσα από την άμεση επαφή να ακούσουμε τα προβλήματα που σας απασχολούν, τις προτάσεις σας, να δούμε λύσεις εφικτές που θα οδηγήσουν στο καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Αγαπητοί φίλοι και φίλες,

Οι κοσμογονικές ανακατατάξεις που έχουν πραγματοποιηθεί στην παγκόσμια σκηνή, έχουν δημιουργήσει μια νέα πολύπλοκη πολιτική και κοινωνική πραγματικότητα. Οι εξελίξεις αυτές μας φέρνουν αντιμέτωπους με νέες προκλήσεις, νέες δυνατότητες, νέες ευκαιρίες.

Ας σκεφθούμε όλοι:

- **Πρώτον:** Ότι όλη η αρχιτεκτονική διεθνούς ασφάλειας που στηριζόταν στο διπολισμό, κατέρρευσε μαζί με την κατάρρευση του ανατολικού μπλοκ. Το αποτέλεσμα είναι οι διεθνείς σχέσεις να παρουσιάζουν μια έντονη ρευστότητα. Η κατάσταση στα

Βαλκάνια είναι η πιο χαρακτηριστική ίσως, περίπτωση των ακραίων επιπτώσεων αυτής της νέας, ρευστής, διεθνούς πραγματικότητας.

- **Δεύτερον:** Ότι αντιμετωπίζουμε μια κολοσσιαία επανάσταση στον τρόπο ζωής των κοινωνιών, ως αποτέλεσμα των παγκοσμίων οικονομικών εξελίξεων, της ραγδαίας διεθνοποίησης της αγοράς και της νέας τεχνολογικής επανάστασης. Κύριο χαρακτηριστικό αυτών των εξελίξεων είναι η κυριαρχία του ανταγωνισμού, που περιορίζει δραματικά τα όρια και την ασφάλεια που εξασφάλιζε ο κρατικός παρεμβατισμός και οι ρυθμιστικές παρεμβάσεις στο χώρο της αγοράς. Σ' αυτές τις συνθήκες γίνεται επιτακτική η προώθηση ισχυρών διαρθρωτικών παρεμβάσεων για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Στόχος μας να αντιμετωπίσουμε τις εντεινόμενες πιέσεις που φέρνει ο οξυμένος ανταγωνισμός στο διεθνές οικονομικό και πολιτικό σκηνικό.
- **Τρίτον:** Ότι η Ευρώπη προχωρά αποφασιστικά και με γρήγορους ρυθμούς σε πιο βαθείς δεσμούς πολιτικής και οικονομικής ενοποίησης. Το κοινό νόμισμα είναι ο πρώτος σταθμός, που θα συνοδευτεί από τις θεσμικές και πολιτικές αναδιαρθρώσεις της Διακυβέρνησης. Το 1997 είναι από κάθε άποψη μια κρίσιμη χρονιά αυτής της πορείας. Σημαντικός σταθμός που έχουμε μπροστά μας είναι η Σύνοδος Κορυφής του Άμστερνταμ τον Ιούνιο, όπου ολοκληρώνονται οι διαπραγματεύσεις για την αναθεώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εμείς υποστηρίζουμε σταθερά τις θέσεις μας για μια Ευρώπη με περισσότερη δημοκρατία, κοινωνική δικαιοσύνη, αλληλεγγύη, ισότιμη συμμετοχή αυτών που τη συγκροτούν. Μια Ευρώπη που διευρύνεται εξασφαλίζοντας ειρήνη, συλλογική και ατομική ευημερία γι' αυτήν και τις χώρες που την περιβάλλουν, που στηρίζεται στις πάγιες αξίες και αρχές του πολιτισμού μας και του διεθνούς δικαίου. Προωθούμε την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως μείζονα πολιτικό στόχο.

Σ' αυτό το δύσκολο και γεμάτο μεταβολές διεθνές τοπίο, η Ελλάδα αντιμετωπίζει και μια πρόσθετη πρόκληση. Πρόκειται για την τουρκική επιθετικότητα και επιβουλή κατά της Ελλάδας και της σταθερότητας και ειρήνης σε ολόκληρη την περιοχή.

Σ' αυτό το δύσκολο διεθνές πλαίσιο δύο είναι οι βασικές υποχρεώσεις και στόχοι της κυβέρνησης:

- Ο πρώτος στόχος είναι η πλήρης και ισότιμη συμμετοχή της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρέπει να γίνει βαθιά συνείδηση σ' όλους μας: Η Ευρωπαϊκή Ενοποίηση δεν είναι ένας εξαναγκασμός, είναι μια αναγκαιότητα μέσα στη νέα διεθνή πραγματικότητα. Σήμερα επιβιώνεις μόνον, όταν αποφασίσεις να αναπτυχθείς δυναμικά μέσα στον ανταγωνισμό.

Είναι πραγματικά πολιτικά αδιανόητο να μείνει η Ελλάδα έξω από την πορεία που θα ακολουθήσουν οι άλλες 14 χώρες-μέλη στα επόμενα χρόνια. Για λόγους οικονομικούς και κοινωνικούς, αλλά και για λόγους ασφαλείας των εθνικών συμφερόντων, η

Ελλάδα δεν επιτρέπεται να παραμείνει έξω από την Οικονομική και Νομισματική Ένωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ας σκεφτούμε όλοι, πόσο καταστροφικό θα ήταν, η πορεία της χώρας να εξισωθεί με εκείνη των γειτονικών βαλκανικών χωρών ή των χωρών του πρώην ανατολικού συνασπισμού, που σήμερα ανταγωνίζονται μεταξύ τους για το εισιτήριο συμμετοχής στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ενοποίησης.

Κάποιοι μας λένε ότι, δήθεν θυσιάζουμε τα πάντα στον βωμό του Μάαστριχτ. Οφείλουν να μας απαντήσουν: Μπορούν να μας πουν ποιες θα ήταν οι επιπτώσεις αν μείνουμε έξω από την Οικονομική και Νομισματική Ένωση και περάσουμε στο περιθώριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Εμείς απαντάμε κατηγορηματικά και με ειλικρίνεια: Τυχόν αδυναμία μας να παρακολουθήσουμε τις εξελίξεις και να φανούμε συνεπείς στις δεσμεύσεις που έχουμε αναλάβει, θα έχει αρνητικές συνέπειες σε οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο. Θα εξασθενίσει η διαπραγματευτική δύναμη της χώρας σε θέματα ζωτικής σημασίας, όπως οικονομικά, αγροτικής πολιτικής, κατανομής πόρων, έως και θέματα εξωτερικής πολιτικής. Η εισροή κοινοτικών πόρων θα συνδεθεί ευθέως με την υλοποίηση πολύ πιο αυστηρών μέτρων προσαρμογής, ενώ σε περίπτωση απόκλισης, η περικοπή πόρων θα επηρεάσει ευθέως είτε τα εισοδήματα συγκεκριμένων οικονομικών κατηγοριών, είτε τις επενδύσεις και οπωσδήποτε το ισοζύγιο πληρωμών. Όλοι οι εργαζόμενοι, οι επιχειρηματίες, οι

μικρομεσαίοι, οι αγρότες θα πληρώσουμε το τίμημα, εάν αποτύχουμε ως χώρα να συμμετάσχουμε ισότιμα στις ευρωπαϊκές εξελίξεις.

- Ο δεύτερος στόχος είναι η δημιουργία μιας ανοιχτής κοινωνίας, που παρέχει περισσότερες δυνατότητες στα άτομα, δυνατότητες απασχόλησης και βελτίωσης του βιοτικού τους επιπέδου, που ανταμείβει ικανοποιητικά τη δουλειά και αναπτύσσει την κοινωνική ευθύνη.

Στόχος μας είναι η αυτοτροφοδοτούμενη ανάπτυξη, η κοινωνική δικαιοσύνη, η συνολική βελτίωση του βιοτικού επιπέδου.

Αυτά δεν θα τα επιτύχουμε, αν δεν προχωρήσουμε αποφασιστικά σε διαρθρωτικές αλλαγές, αν δεν παραμερίσουμε παλιούς και ξεπερασμένους τρόπους λειτουργίας, παλιές νοοτροπίες, δομές που αναπτύχθηκαν σε μια εποχή προστατευτισμού, επικυριαρχίας πελατειακών σχέσεων.

Είναι πεποίθησή μας, ότι αυτές τις αλλαγές οφείλουμε να τις εξετάσουμε σε μια ευρύτερη συζήτηση για να έχουν τη στήριξη της κοινωνίας. Ο κοινωνικός διάλογος που ξεκινήσαμε για το αγροτικό, για την ανάπτυξη, την απασχόληση και το ασφαλιστικό αυτό ακριβώς επιδιώκει. Αλλαγές με συναίνεση. Όσοι εναντιώνονται στο διάλογο με το πρόσχημα, ότι πρόκειται να συνθλίβουν οι εργαζόμενοι και οι κοινωνικές κατακτήσεις τους, όχι μόνο διαστρέφουν τα πράγματα αλλά οδηγούν την κοινωνία σε κρίση.

Στ' αλήθεια αναρωτιέμαι: Τι προτείνουν όσοι αρνούνται τον κοινωνικό διάλογο για να αντιμετωπίσουμε το νέο και ανταγωνιστικό περιβάλλον; Ποιές είναι οι σκέψεις τους, για να μπορέσει η Ελλάδα να διατηρήσει και να βελτιώσει την θέση της, για να υπάρξουν επενδύσεις, απασχόληση, τεχνολογία;

Εμείς προχωράμε. Είναι υποχρέωσή μας να προλάβουμε τις εξελίξεις και να δημιουργήσουμε προοπτικές, αντί για αδιέξοδα. Είναι υποχρέωση όλων μας και να συλλάβουμε έγκαιρα, αλλά και να υλοποιήσουμε τις αναγκαίες αλλαγές.

Μόνο έτσι η χώρα μας θα πάει μπροστά.

Οι προσπάθειες που έγιναν, έχουν δώσει ήδη αποτελέσματα. Σήμερα, η ελληνική οικονομία εμφανίζει τις πιο ικανοποιητικές οικονομικές επιδόσεις όλης της μεταδικτατορικής περιόδου. Ο πληθωρισμός έχει κατέβει κάτω από το 6%, ενώ η πτωτική πορεία του συνεχίζεται. Ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας για πρώτη φορά έφτασε το 2,6%, σηματοδοτώντας μια πορεία πραγματικής σύγκλισης με τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ελληνική οικονομία έπαψε πια να είναι το προφανές πρότυπο μοναδικής αποτυχίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η κυβέρνηση μας στα χρόνια που πέρασαν, εφάρμοσε μια πολιτική, που τον κοινωνικό της χαρακτήρα δεν μπορεί να τον αμφισβητήσει κανένας.

Είμαστε σήμερα, ίσως η μόνη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που δεν περικόπτονται οι κοινωνικές δαπάνες, δεν καθλώνονται

οι μισθοί και τα εισοδήματα, αλλά και ούτε εκτινάχθηκαν οι δείκτες της ανεργίας. Αντίθετα, καταφέραμε μια ισορροπία ανάμεσα στη δημοσιονομική πειθαρχία και τη διαφύλαξη και αύξηση σε πραγματικούς όρους του εισοδήματος των εργαζομένων.

Πήραμε μέτρα ελάφρυνσης για τους χαμηλοσυνταξιούχους. Μετατρέψαμε τον ΟΓΑ σε Ταμείο Κύριας Ασφάλισης των αγροτών. Τιμαριθμοποιήσαμε την αγροτική σύνταξη. Εφαρμόζουμε προγράμματα κατάρτισης και εκπαίδευσης των αγροτών, ενώ μέχρι το φθινόπωρο θα δοθεί στη δημοσιότητα το Μητρώο Αγροτών, εκπληρώνοντας έτσι τη δέσμευση της κυβέρνησής μας να διασφαλίζονται οι πραγματικοί αγρότες. Επιπλέον, ανταποκρινόμενοι σ' ένα πάγιο αίτημα των αγροτών, προωθούμε τη μείωση του κόστους έκδοσης οικοδομικών αδειών σε ορεινές, προβληματικές και παραμεθόριες αγροτικές περιοχές.

Επιπλέον, λάβαμε μέτρα για την ενθάρρυνση και διευκόλυνση του νέου αγρότη: Χορηγούμε μακροπρόθεσμα δάνεια, δανειοδοτούμε την αγροτική στέγαση με επιδοτούμενο επιτόκιο για την πρώτη κατοικία, παρέχουμε εφάπαξ πριμοδότηση της πρώτης εγκατάστασης, χορηγούμε χαμηλότοκα δάνεια για την αντιμετώπιση των δαπανών πρώτης εγκατάστασης, παρέχουμε αυξημένα ποσοστά ενίσχυσης για επενδύσεις στη γεωργική εκμετάλλευση.

Ο στρατηγικός σχεδιασμός ωστόσο της κυβέρνησης για τον αγροτικό τομέα, εκφράζεται ειδικότερα στο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Συνολικά στην περιφέρεια κατευθύνονται πόροι ύψους 2,7 τρις δρχ., είτε μέσα από ειδικές δράσεις για τη γεωργία που

περιλαμβάνονται στο Εθνικό Περιφερειακό Σκέλος του προγράμματος, είτε μέσα από την αντιμετώπιση των προβλημάτων της περιφέρειας με άλλες συμπληρωματικές δράσεις και έργα που προβλέπονται για τις περιφέρειες της χώρας συνολικότερα.

Ενισχύσαμε τους θεσμούς της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και της περιφερειακής αποκέντρωσης, ώστε να υπάρχει ένα Κράτος αποκεντρωμένο και ισχυρό που να μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά. Με το νέο σχεδιασμό για τη συγκρότηση της περιφέρειας, δίνουμε περιεχόμενο στην ανάπτυξη και στο ζωντάνεμα της ρημαγμένης υπαίθρου.

Η κυβέρνηση μας αύξησε τις δαπάνες για την Παιδεία, την Υγεία, την Κοινωνική Πρόνοια με ρυθμούς που ξεπερνούσαν τις ετήσιες αυξήσεις των δημοσίων δαπανών. Με τη φορολογική μεταρρύθμιση καταργήσαμε προνόμια που διατηρούσαν αδικαιολόγητους διαχωρισμούς μεταξύ των εργαζομένων. Επιβάλαμε φόρο στη μεγάλη περιουσία και πετύχαμε να μειώσουμε το μερίδιο των εργαζομένων στα φορολογικά βάρη, περιορίζοντας τη φοροδιαφυγή. Κατευθύναμε σημαντικούς πόρους σε επενδύσεις, ενώ αυξήσαμε κατά 150 χιλιάδες τις θέσεις εργασίας.

Αγαπητοί φίλοι και φίλες,

Σήμερα, η ισχυροποίηση της ελληνικής οικονομίας και η εξωτερική μας πολιτική, αναδεικνύουν την Ελλάδα σε ένα σοβαρό πολιτικό και οικονομικό πόλο στα Βαλκάνια. Και σ' αυτήν την Ελλάδα η Ήπειρος πρέπει να έχει ρόλο πρωταγωνιστικό.

Το τι θέλουμε για την Ήπειρο, ποια Ήπειρο οραματιζόμαστε για το ξεκίνημα του επόμενου αιώνα, καθορίζει τους άξονες της πολιτικής μας. Σχεδόν σ' όλο τον 20ο αιώνα που κύλησε, η Ήπειρος καταδικάσθηκε στην απομόνωση και ταυτίστηκε με την εγκατάλειψη. Στηρίχθηκε στο πείσμα και την εργατικότητα των Ηπειρωτών ν' αντιταχθούν σ' αυτή την εξέλιξη, να κάνουν προκοπή, να κρατήσουν με όσες δυνάμεις διέθεταν την Ήπειρο ζωντανή.

Εμείς θέλουμε τη ζωντανή Ήπειρο, την Ήπειρο των πρωτοβουλιών, της δημιουργίας και της ακτινοβολίας στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια, την Ήπειρο της ατομικής και συλλογικής ευημερίας.

Ποιοι είναι οι άξονες της πολιτικής μας:

Πρώτος άξονας είναι να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις εξόδου από την απομόνωση. Αυτό σημαίνει δύο στόχους:

Πρώτον: Μία ριζική παρέμβαση στις υποδομές μεταφορών που θα συνδέουν την Ήπειρο με κάθε κατεύθυνση της υπόλοιπης Ελλάδας, που θα της ανοίγουν τους δρόμους στα Βαλκάνια, που θα την κάνουν γέφυρα και πύλη της Ελλάδας για τη Δύση.

Δεύτερον: Την ανάπτυξη μιας ολόπλευρης πολιτικής φιλίας και συνεργασίας με όλες τις γείτονες χώρες του βορρά και ιδιαίτερα με την Αλβανία.

Δεύτερος άξονας είναι να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις, όπου η εργατικότητα, το πείσμα κι οι ιδέες για δημιουργικότητα των Ηπειρωτών θα πιάνουν τόπο, θα έχουν πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα, θα δίνουν πνοή ανάπτυξης στην κοινωνία και την οικονομία της Ηπείρου.

Αυτό σημαίνει μια δεύτερη δέσμη παρεμβάσεων, που έχουν σχεδιαστεί με βάση τις ιδιομορφίες, τις ανάγκες και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του γεωγραφικού χώρου της Ηπείρου. Οι πολιτικές αυτές αναπτύσσονται:

- α. Στις υποδομές χωροταξίας περιβάλλοντος και δημοσίων έργων.
- β. Στον ενεργειακό τομέα.
- γ. Στις υποδομές αγροτικής ανάπτυξης.
- δ. Στη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων
- ε. Στον τουρισμό.

Τρίτος άξονας είναι η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού. Η μεγιστοποίηση των ικανοτήτων του, η προσαρμογή του στις σύγχρονες ανάγκες για τη δημιουργία μιας αυτοτροφοδοτούμενης οικονομίας. Η παροχή γνώσης και μέσων για την παραγωγή γνώσης.

Τέταρτος άξονας είναι να εξασφαλίσουμε για τους Ηπειρώτες υψηλού επιπέδου παροχή υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας, να διασφαλίσουμε την κοινωνική συνοχή, να στηρίξουμε τους πιο αδύναμους, να ενισχύσουμε τις συνθήκες εσωτερικής ασφάλειας στις επιτόπιες κοινωνίες.

Στο διάστημα από το 1994 και μέχρι τις αρχές του 21^{ου} αιώνα, θα έχουν διατεθεί για την Ήπειρο τουλάχιστον 700 δις δρχ. κυρίως μέσω του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, αλλά και μέσω εθνικών πρωτοβουλιών, από τα οποία πάνω από 100 δις δρχ. αφορούν το Περιφερειακό Πρόγραμμα, ενώ τα υπόλοιπα αφορούν υποδομές χωροταξίας, περιβάλλοντος και δημοσίων έργων, καθώς και ενεργειακές υποδομές.

Όσον αφορά τον **πρώτο άξονα** οι υποδομές για τις οδικές λιμενικές και εναέριες μεταφορές έχουν πρωταρχική σημασία.

Τα τρία μεγάλα αναπτυξιακά έργα της Περιφέρειας τα οποία έχουν προγραμματισθεί (Εγνατία Οδός, Λιμάνι Ηγουμενίτσας και σύνδεση Ακτίου - Πρέβεζας) προβλέπεται να ενεργοποιήσουν νέες αναπτυξιακές προοπτικές στον τουρισμό, στις μεταφορές και στο εμπόριο. Έτσι θα δημιουργηθεί ένα «αναπτυξιακό τρίγωνο» οριζόμενο από τα τρία αστικά κέντρα Ηγουμενίτσα - Ιωάννινα - Πρέβεζα. Αυτά, θα λειτουργήσουν πλέον ως ενιαίος πόλος δραστηριοποίησης, ενώ παράλληλα θα έρθουν πιο κοντά στα μεγάλα εμπορικά κέντρα της Κεντρικής Ευρώπης και των βαλκανικών χωρών.

Ειδικότερα, η Εγνατία καθίσταται πλέον «Οικονομικός Διάδρομος» μεταξύ Ανατολής και Δύσης. Είναι έργο ζωτικής γεωπολιτικής προτεραιότητας. Αφορά έναν στρατηγικό άξονα που ενώνει οριζόντια την Δυτική Ελλάδα με την Ανατολική. Εδραιώνει την οικονομική σημασία της Ελλάδας στην Ευρώπη, τα Βαλκάνια, τη Μεσόγειο και τις Παρευξείνιες χώρες. Διευκολύνει τις μεταφορικές ροές και ενισχύει τη μετεξέλιξη της περιοχής σε κόμβο μεταφορών.

Σήμερα η εκτέλεση του έργου της Εγνατίας προωθείται με πόρους ύψους 430 δις δρχ. για την κατασκευή περίπου 420 χλμ. Για τα υπόλοιπα 141 χλμ. απαιτούνται 250 δις δρχ., τα οποία θα διασφαλιστούν από εθνικούς πόρους, ιδιωτική συμμετοχή και δάνεια. Η κυβέρνησή μας εγγυάται την υλοποίηση του έργου. Η Εγνατία θα αποτελέσει ένα από τα μεγάλα έργα που θα σφραγίσουν την πορεία της χώρας στις αρχές του 21^{ου} αιώνα.

Για το έργο της Εγνατίας στην Περιφέρεια Ηπείρου μέχρι σήμερα έχουν δημοπρατηθεί και ανατεθεί έξι έργα προϋπολογισμού 66,2 δις, ενώ αναμένεται η υπογραφή σύμβασης δύο έργων προϋπολογισμού 31 δις. Μέχρι τέλους του 1997 θα έχουν δημοπρατηθεί άλλα εννέα έργα προϋπολογισμού 88,8 δις. Μέχρι τέλους 1998 θα έχει δημοπρατηθεί το σύνολο των έργων προϋπολογισμού 287 δις.

Καθυστερήσεις που έχουν σημειωθεί μέχρι σήμερα στη εξέλιξη του έργου της Εγνατίας, σχετίζονται με δυσχέρειες που παρουσιάζει η ολοκλήρωση των αναγκαίων μελετών, με ποιοτικές προσαρμογές της νομοθεσίας για τα Δημόσια έργα, καθώς και με την μεταβατική

φάση ανάληψης των έργων από το νέο φορέα. Οι καθυστερήσεις αυτές θα ξεπεραστούν με γρήγορους ρυθμούς.

Για τη σύνδεση της Ηπείρου μέσω του Δυτικού Άξονα με τη Δυτική και Νότια Ελλάδα προβλέπονται δαπάνες 38 δις δρχ. για τα έργα εντός των διοικητικών ορίων της Ηπείρου, τα οποία αφορούν την παράκαμψη της Άρτας και τη Ζεύξη Ακτίου - Πρέβεζα. Έχει επίσης δημοπρατηθεί και το έργο της παράκαμψης Αγρινίου, που θα λειτουργήσει υποστηρικτικά για το δίκτυο μεταφορών προς την Ήπειρο. Ειδικά, με τη Ζεύξη Ακτίου - Πρέβεζας, δημιουργείται ένας βασικός άξονας ανάπτυξης κατά μήκος της οδικής σύνδεσης Ηγουμενίτσας - Πρέβεζας και ενεργοποιείται εντονότερα η δυναμική ανάπτυξης της παραθαλάσσιας ζώνης μεταξύ των πόλεων. Η κατασκευή του έργου άρχισε το 1995. Έχουν ήδη εκτελεσθεί εργασίες σε ποσοστό 40% περίπου και προβλέπεται να ολοκληρωθεί στο τέλος του 1999.

Ένα ακόμη μεγάλο έργο του Δυτικού Άξονα, η Ζεύξη Ρίου-Αντιρίου, γίνεται πραγματικότητα. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ενέκρινε τη δανειοδότηση του έργου με 110 δις δρχ. και βρίσκονται σε εξέλιξη οι προκαταρκτικές εργασίες κατασκευής. Η αξιοποίηση της Εγνατίας συμπληρώνεται και με την κατασκευή μεθοριακών σταθμών. Ήδη προωθούνται αρκετά από αυτά τα έργα, κυρίως στην Κακαβιά, ενώ άλλα βρίσκονται σε φάση μελέτης. Επίσης, εκτελούνται διασυνοριακά έργα οδοποιίας, που διευκολύνουν την ανάπτυξη του εμπορίου και των συναλλαγών. Οι τελωνειακοί σταθμοί στα σύνορα Ηπείρου - Αλβανίας (Κακαβιά, Μέρτζανη, Σαγιάδες, Δρυμάδες) ορίζουν άξονες μελλοντικής

ανάπτυξης, μέσω της σύνδεσής τους με τα Ιωάννινα και τις πλησιέστερες σε αυτούς πόλεις, όπως η Ηγουμενίτσα και η Κόνιτσα.

Όμως δεν είναι μόνο τα μεγάλα έργα που σιγά-σιγά αλλάζουν τις ξεπερασμένες μεταφορικές υποδομές της περιοχής. Είναι εξίσου σημαντικό το σωρευτικό αποτέλεσμα από μια σειρά άλλα έργα, όπως : τα συμπληρωματικά οδικά έργα που συνδέουν την Εγνατία με τα Βόρεια σύνορα της χώρας. Ο μεγάλος αριθμός οδικών παρεμβάσεων που συμπληρώνουν τα μεγάλα έργα του τομέα των μεταφορών. Τα σημαντικά έργα στο Λιμάνι της Ηγουμενίτσας, που γίνεται πλέον η δυτική πύλη της Εγνατίας. Οι βελτιωτικές παρεμβάσεις στα λιμάνια της Πρέβεζας και της Πάργας. Τα έργα στο αεροδρόμιο των Ιωαννίνων και τα ελικοδρόμια, καθώς και η προγραμματιζόμενη παράκαμψη της πόλης των Ιωαννίνων. Τα έργα αυτά διευκολύνουν σημαντικά τον εργαζόμενο, τον παραγωγό και τον πολίτη στην καθημερινή του ζωή. Διασφαλίζουν συγχρόνως μεγάλο μέρος της ανταγωνιστικής δυνατότητας της οικονομίας για τις επόμενες δεκαετίες.

Αναμφισβήτητα, πρόκειται για ένα σύνολο έργων και παρεμβάσεων, που αφενός αναμένεται να εντάξουν την Ήπειρο σε μία τροχιά ανάπτυξης, που θα βελτιώσει τη σημερινή, δυσμενή, θέση και αφετέρου δημιουργούν σημαντικές θέσεις εργασίας στην περιοχή.

Η άλλη πτυχή για την έξοδο από την απομόνωση είναι η πολιτική μας στα Βαλκάνια και ιδιαίτερα στην Αλβανία.

Ας δούμε τις εξελίξεις στην Αλβανία: Μέχρι σήμερα η Ελλάδα έχει καταβάλει σημαντικές προσπάθειες για την αποκατάσταση συνθηκών ομαλότητας στην Αλβανία. Στόχος μας υπήρξε και παραμένει, η άμεση αποτροπή του κινδύνου επιδείνωσης της κατάστασης και ο σεβασμός της ελληνικής μειονότητας. Γι' αυτό στηρίξαμε τις προσπάθειες εύρεσης πολιτικής λύσης μέσα από τη συνεννόηση των πολιτικών δυνάμεων. Γι' αυτό προχωρήσαμε στην προληπτική λήψη μέτρων στην παραμεθόριο για το ενδεχόμενο μιας μαζικής φυγής μεταναστών και την άμεση κινητοποίηση για ανθρωπιστική και υγειονομική βοήθεια. Εκτιμούμε ότι μέσα από την πολιτική μας συμβάλουμε στην εδραίωση κλίματος αλληλεγγύης προς τον Αλβανικό λαό και στην υποβοήθηση της αλβανικής οικονομίας. Διευκολύναμε έτσι την ομαλοποίηση της συνεργασίας και των εντάσεων που εσείς εδώ στην περιοχή αυτή βιώνετε περισσότερο από κάθε άλλη περιοχή της Ελλάδας.

Η Ήπειρος μπορεί να αποτελέσει σημαντική βάση στήριξης κάθε επιχειρηματικής υποδομής στη γειτονική χώρα, μόλις αποκατασταθεί η ροή μιας κανονικής οικονομικής συνεργασίας. Να γίνει πόλος ανάπτυξης και ευημερίας.

Όσον αφορά το **δεύτερο άξονα** η Κυβέρνηση υλοποιεί ένα ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης που δημιουργεί τις προϋποθέσεις ώστε:

- Να αποτελέσει η Ήπειρος οικονομικό και επιχειρηματικό κέντρο της περιοχής, προσελκύοντας επιχειρήσεις ελληνικές και ξένες, που θα αναπτύσσουν δραστηριότητες στην ευρύτερη περιοχή.
- Να ανταποκριθούν όλοι οι παραγωγικοί της τομείς (γεωργία, μεταποίηση, εμπόριο και υπηρεσίες) στη ζήτηση νέων αγορών ευρύτερης εμβέλειας.
- Να γνωρίσει η ύπαιθρος της Ηπείρου μια νέα περίοδο άνθησης, τόσο με την ανάπτυξη της αγροτικής παραγωγής, όσο και με τη δημιουργία παράλληλων πηγών εισοδήματος από τον αγροτουρισμό, την βιοτεχνία και την οικοτεχνία.
- Ν' αναδειχθεί σε κέντρο των εθνικών μας πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων στα Δυτικά Βαλκάνια.

Για μια αισιόδοξη, ωστόσο, προοπτική δεν αρκεί η διάθεση κάποιων κονδυλίων. Οι στόχοι της επιθυμητής ανάπτυξης δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν χωρίς τη δικής σας αυτενέργεια και πρωτοβουλία. Σήμερα παρά ποτέ είναι αναγκαία η αξιοποίηση της ηπειρωτικής παράδοσης στο εμπόριο και την επιχειρηματική δραστηριοποίηση, η ενεργοποίηση του μικρομεσαίου, του αγρότη, του κτηνοτρόφου, του κάθε πολίτη της Ηπείρου.

Η περιοχή της Ηπείρου πρέπει να αποκτήσει επαρκείς προϋποθέσεις όσον αφορά τις υποδομές για την κοινωνικοοικονομική της ανάπτυξη. Πρέπει να αξιοποιήσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της γεωγραφικής της θέσης και την πολύτιμη πολιτιστική παράδοσή της. Όλο το αξιόλογο παραγωγικό και επιστημονικό της δυναμικό, όπως και οι πνευματικά δημιουργικές δυνάμεις της οφείλουν να ενταχθούν στην

προσπάθεια αυτή. Επίσης το φυσικό κάλλος της περιοχής, που την καθιστά ιδανική για ειδικές μορφές τουρισμού, πρέπει να αξιοποιηθεί.

Προκειμένου να κάνουμε τους στόχους μας πραγματικότητα, καταρτίσαμε και υλοποιούμε συγκεκριμένη αναπτυξιακή στρατηγική με αναφορές όχι μόνο σε έργα μακράς πνοής, αλλά και έργα και δράσεις μικρότερης εμβέλειας με ουσιαστικό αναπτυξιακό περιεχόμενο. Αποβλέπουμε στη μείωση των ανισοτήτων, στη δημιουργία νέων αναπτυξιακών προϋποθέσεων και στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής του κοινωνικού περιβάλλοντος.

α. Σε ότι αφορά τον πρωτογενή τομέα, ήδη έχω αναφερθεί σε δράσεις της πολιτικής μας. Ειδικά για την Ήπειρο, εκτιμάται, ότι έχουν κατανεμηθεί περίπου 50 δις δρχ. για έργα αγροτικής υποδομής στην περιοχή. Σ'ένα ευρύτατο πρόγραμμα παρεμβάσεων περιλαμβάνονται αρδευτικά-εγγειοβελτιωτικά έργα και στους τέσσερις νομούς, αλλά και δράσεις αναφορικά με τη γεωργική βιομηχανία-βιοτεχνία. Προβλέπονται επενδύσεις για τη βελτίωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και βοσκοτόπων, αλλά και υπηρεσίες υποστήριξης. Προγραμματίζονται δράσεις για τη μετεγκατάσταση και τον εκσυγχρονισμό κτηνοτροφικών μονάδων, αλλά και έργα για τους τομείς των δασών και της αλιείας.

Ενδεικτικά μόνο αναφέρω συγκεκριμένα αρδευτικά/εγγειοβελτιωτικά έργα, όπως π.χ. του Αχέροντα, της Λιθίνου, των Πολιτσών-Χρυσοβίτσας, του ΣΜΕΚ Δολιανών, της

Κερασώνας-Παναγιάς, του Δρυοφύτου Ανωγείων, της Σγάρας Μηλιάς Καταρράκτη και Φράστας Αγνάντων, που είτε έχουν κατασκευαστεί, είτε βρίσκονται σε εξέλιξη ή υπό δημοπράτηση και έχουν ιδιαίτερη σημασία για τον αγρότη της Ηπείρου. Επίσης μέχρι τέλους 1997 δημοπρατείται το αρδευτικό πεδιάδας Άρτας και αρχές 1998 το αρδευτικό περιοχής Πέτα-Κομποτίου.

- β. Στον δευτερογενή τομέα, οι νέες υποδομές που πρόκειται να ολοκληρωθούν, διευκολύνουν την παραγωγική βάση να ενισχύσει τις ανταγωνιστικές της ικανότητες. Μεγάλο μέρος της αναπτυξιακής προσπάθειας πέφτει στις ΜΜΕ, καθώς ενισχύονται με τρόπους που τις βοηθούν να ξεπεράσουν την έλλειψη οργάνωσης και πληροφόρησης, αλλά και την αδυναμία απορρόφησης σύγχρονης τεχνολογίας που τις χαρακτηρίζει.

Παράλληλα, δρομολογούνται νέες δομές στήριξης των επιχειρήσεων της περιοχής, όπως π.χ. το Τεχνολογικό Πάρκο, το έργο του ΕΟΜΜΕΧ-ΚΕΠΑΒΙ και το Βιοτεχνικό Πάρκο Θεσπρωτίας.

Για την περίπτωση της Μεταλλουργικής Βιομηχανίας Ηπείρου, τα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας και Εθνικής Οικονομίας προχωρούν στην υπογραφή προγραμματικής συμφωνίας με την εταιρία, για την κατασκευή διμεταλλικού κέρματος. Επίσης αντιμετωπίζεται το αίτημα των κατοίκων της περιοχής για την ανόρθωση της επιχείρησης και πρόκειται να συνταχθεί επιχειρησιακό σχέδιο.

γ. Οι υποδομές στην περιοχή συμπληρώνονται με σημαντικά ενεργειακά έργα για την κάλυψη αναγκών παραγωγής ενέργειας, καθώς και για την άρδευση. Δημιουργούνται επίσης νέες προοπτικές επενδύσεων με την πραγματοποίηση από τον ερχόμενο Ιούνιο ερευνητικών εργασιών για την έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων. Για το σύνολο των υδροηλεκτρικών έργων της ΔΕΗ στην περιοχή της Ηπείρου θα δαπανηθούν 156 δις δρχ. ως το 2005 και θα παράγεται ισχύς 500 MW. Ήδη βρίσκεται σε λειτουργία το έργο των Πηγών Αωού, ενώ κατασκευάζεται το έργο Μετσοβίτικου. Μέσα στο 1997, προβλέπεται η δημοπράτηση για την κατασκευή του σταθμού Σαγιάδας και το 1998 για το υδροηλεκτρικό έργο Αγ. Νικολάου στον Άραχθο. Επιπλέον, στην περιοχή της Άρτας μέσα στο 1997 θα λειτουργήσει το αναρρυθμιστικό έργο Αράχθου και ο σταθμός Πουρνάρι.

δ. Ο τουρισμός αποτελεί αναμφισβήτητα μία ξεχωριστή πηγή αναπτυξιακής δυναμικής για την Ήπειρο. Η περαιτέρω αναπτυξιακή πορεία της Ηπείρου είναι τόσο στενά συνυφασμένη με την τουριστική δραστηριότητα, ώστε η στήριξή της να αποτελεί κυρίαρχο άξονα των αναπτυξιακών προσπαθειών.

Η ανάπτυξη του τουρισμού δεν είναι μόνο θέμα διάθεσης ποσών. Εξαρτάται από την αποτελεσματικότητα της δραστηριοποίησης όλων μας. Τα Ζαγόρια, το Μέτσοβο, τα Τζουμέρκα, ο Αμβρακικός κόλπος, ο Εθνικός - δρυμός Βίκου-Αώου, η κοιλάδα και το θέατρο της Δωδώνης, τα βυζαντινά και

κλασσικά μνημεία της Άρτας, η Νικόπολις, οι ορεινοί όγκοι της Ηπείρου, αλλά και οι πεντακάθαρες παραλίες της Ηπείρου αποτελούν μοναδική κληρονομιά. Απαιτούν αποτελεσματική προστασία και ανάπτυξη με ευαισθησία και σεβασμό για την περιοχή. Μπορούν να αποτελέσουν ένα σύγχρονο πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης. Η ανάδειξη και διαφύλαξη της πλούσιας φυσικής κληρονομιάς και της σημαντικής πολιτιστικής παράδοσης της Ηπείρου, αποτελούν βασικές προτεραιότητες μας. Το μέλλον τους βρίσκεται στα χέρια σας.

Η πολιτική μας στον τομέα του τουρισμού στην Ήπειρο έχει ως στόχους:

- Τη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος.
- Τη προσέλκυση τουριστών υψηλής εισοδηματικής στάθμης.
- Τη συντήρηση - ανάδειξη του μνημειακού πλούτου.
- Την αποκατάσταση - βελτίωση του αρχιτεκτονικού και ιστορικού πλούτου της περιοχής.
- Την επιλογή ήπιων παρεμβάσεων σε βιώσιμη βάση.

Θα ήθελα να αναφέρω ενδεικτικά:

- Την ανάπτυξη του ορεινού και ορειβατικού τουρισμού
- Τα έργα στο λιμάνι της Πρέβεζας.
- Τα έργα κατασκευής των μεθοριακών σταθμών που προαναφέρθηκαν.
- Την αποκατάσταση του θεάτρου της Δωδώνης και της ένταξη του Αρχαιολογικού Μουσείου Ιωαννίνων στο πιλοτικό πρόγραμμα των δέκα προτύπων Μουσείων.

- Το έργο αναστήλωσης - συντήρησης του Μοναστηριακού συγκροτήματος Ελεούσας Νήσου Ιωαννίνων.
- Τη δημοπράτηση το φθινόπωρο των έργων για το Μουσείο Ηγουμενίτσας, καθώς και το Μουσείο Νικόπολης.
- Το Μουσείο της Άρτας
- Επιμέρους έργα περίπου 420 εκ. δρχ. για την προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Προγράμματα και έργα για τη βελτίωση της τεχνικής υποδομής συνολικού ύψους άνω των 20 δις δρχ., όπως είναι οι βιολογικοί καθαρισμοί, οι αποχετεύσεις και η διαχείριση απορριμμάτων, τα οποία αναβαθμίζουν την ποιότητα ζωής στην περιοχή, στηρίζουν την τουριστική αξιοποίηση και εκπληρώνουν αιτήματα δεκαετιών για τους κατοίκους.

Με την πολύπλευρη αυτή πολιτική, με ισχυρούς τοπικούς διοικητικούς μηχανισμούς, με τους νέους δρόμους και τα έργα, ο γεωργός, ο κτηνοτρόφος, ο εργαζόμενος, ο μικρομεσαίος, αλλά και κάθε επαγγελματίας της Ηπείρου γίνεται κοινωνός/συμμέτοχος των εξελίξεων στον τόπο.

Σε ό,τι αφορά τον **τρίτο άξονα** για το ανθρώπινο δυναμικό:

Στον τομέα της εκπαίδευσης οι μεγαλύτερες παρεμβάσεις αφορούν στη λειτουργία και ανάπτυξη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και του ΤΕΙ. Υπάρχουν ωστόσο παρεμβάσεις για τη βελτίωση γενικότερα της εκπαιδευτικής υποδομής στην Ήπειρο. Συγκεκριμένα, για την ολοκλήρωση των κτιρίων της Ιατρικής σχολής έχουν δαπανηθεί μέχρι σήμερα από πόρους του Β' ΚΠΣ

πάνω από 2,2 δις δρχ. Για την ανέγερση κτιρίου του Τμήματος Πληροφορικής έχουν δαπανηθεί 300 εκ. δρχ., ενώ προβλέπονται και άλλα κονδύλια για εξοπλισμούς βιβλιοθηκών τμημάτων και στεγαστικές ανάγκες. Επιπλέον από το 1998 θα λειτουργήσει και η Οικονομική Σχολή στα Ιωάννινα. Στόχος μας είναι τα Ιωάννινα αποτελέσουν επιστημονικό, τεχνολογικό και πολιτιστικό κέντρο της ευρύτερης περιοχής.

Σε ότι αφορά τα ΤΕΙ, πραγματοποιείται ένα εξαιρετικό για τα ελληνικά δεδομένα πρόγραμμα υλοποίησης κτιριακού εξοπλισμού.

Ολοκληρώνονται σήμερα έργα, όπως:

- η Σπουδαστική εστία 100 κλινών
- η λέσχη
- το κτίριο Αρχιτεκτονικής τοπίου
- το κτίριο Διοίκησης της Σχολής Γεωπονίας
- Το κτίριο ζωϊκής παραγωγής
- οι σταυλικές εγκαταστάσεις στην Άρτα
- Ο πρότυπος βρεφονηπιακός σταθμός στα Ιωάννινα για την άσκηση των φοιτητών
- οι κτιριακές εγκαταστάσεις εργαστηρίων-διδακτηρίων στην Ηγουμενίτσα.

Επίσης, στο στάδιο της δημοπράτησης βρίσκονται η βιβλιοθήκη, ο βιολογικός καθαρισμός και το κλειστό γυμναστήριο Άρτας, ενώ

έχει εγκατασταθεί ο εργολάβος για το έργο που αφορά το ΤΕΙ Εφαρμοσμένων Τουριστικών Επαγγελματών στην Ηγουμενίτσα.

Σ' αυτό το σημείο θέλω να σταθώ στη νέα πολιτική μας στον τομέα της απασχόλησης. Προωθούμε σε μια πολιτική μέτρων κατάρτισης και απασχόλησης, αλλά και επιδομάτων ανεργίας για τη στήριξη συγκεκριμένων ευπαθών ομάδων. Βασικά σημεία της πολιτικής μας αυτής είναι:

- Η δυνατότητα ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης.
- Η διευκόλυνση της εισόδου νέων στην επαγγελματική ζωή με τη σύνδεση κατάρτισης-παραγωγής.
- Η επιχορήγηση εργοδοτών για την πρόσληψη νέων ηλικίας 20-29 ετών με έμφαση στις γυναίκες.
- Η ενθάρρυνση της επαγγελματικής κινητικότητας και η δημιουργία γραφείων ενημέρωσης ανέργων και εργοδοτών.
- Η ειδική μέριμνα για ανέργους άνω των 55 ετών, καθώς και η ρύθμιση για την προσωρινή παραμονή αλλοδαπών αποτελούν βασικά σημεία της πολιτικής μας αυτής.

Το 1996 στην Ήπειρο διατέθηκαν μέσω του ΟΑΕΔ για περίπου 733 άτομα τουλάχιστον 570 εκ. δρχ. για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Επίσης, για άλλα 260 διατέθηκαν περίπου 237 εκ. δρχ. για την επιχορήγηση νέων ελευθέρων επαγγελματιών. Πρόσθετα κονδύλια 2,2 δις δρχ. έχουν διατεθεί σε ενέργειες που αφορούν τη συνεχιζόμενη κατάρτιση και προώθηση της Απασχόλησης, την καταπολέμηση του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας και προγράμματα κοινωνικών πρωτοβουλιών.

Όσον αφορά τον **τέταρτο άξονα** της κοινωνικής προστασίας:

Στον τομέα της υγείας η ανάπτυξη των υπηρεσιών δεν έχει επιτρέψει μόνο τη μείωση του χάσματος που χώριζε στο παρελθόν την Ήπειρο από την υπόλοιπη Ελλάδα. Με βάσιμα μετρήσιμους δείκτες και ποιοτικά δεδομένα, η φτωχή περιφέρεια της Ηπείρου, αναδεικνύεται σε προνομιούχο περιοχή στο χώρο της νοσοκομειακής - υγειονομικής περίθαλψης, τόσο από πλευράς κτιριακής υποδομής, όσο και νέου εξοπλισμού. Πρόκειται για ουσιαστικές παρεμβάσεις σε κτιριακές υποδομές, εξοπλισμό, εξειδικευμένες μονάδες, που συμπληρώνονται από την παρουσία της Ιατρικής σχολής στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Δεν θα ήθελα να σας κουράσω με ειδικότερες αναφορές. Υπενθυμίζω μόνο την ανταπόκριση της κυβέρνησης σε συγκεκριμένα αιτήματα των κατοίκων της περιοχής:

- Δόθηκαν 430 εκ. δρχ. για την προμήθεια μαγνητικού τομογράφου στο Περιφερειακό Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων.
- Προωθήθηκε Προεδρικό Διάταγμα για την ίδρυση ινστιτούτου Βιοϊατρικών Ερευνών στα Ιωάννινα.
- Θα λειτουργήσουν στο Νοσοκομείο Άρτας Μονάδες Τεχνητού Νεφρού, Ανάνηψης, Αναπνευστικής Ανεπάρκειας και Νοσηλείας Μεσογειακής Αναιμίας.
- Στο Νομαρχιακό Γενικό Νοσοκομείο Πρέβεζας δόθηκαν μέσα στο 1996 για εξοπλισμό 354 εκ. δρχ.

- Στο Νομαρχιακό Γενικό Νοσοκομείο - Κέντρο Υγείας Φιλιατών δόθηκαν για εξοπλισμό 440 εκ.δρχ. και για κτιριακές εγκαταστάσεις 140 εκ.δρχ.

Επιπλέον και στους τέσσερεις νομούς υπάρχει πυκνό πλέγμα προνοιακής φροντίδας με αναφορές στην τρίτη ηλικία και στους χρονίως πάσχοντες, στα άτομα με ειδικές ανάγκες, στην προστασία της οικογένειας και του παιδιού και στην κοινωνική κατοικία, ενώ μετατρέπουμε το παλιό Νοσοκομείο της Άρτας σε Μονάδα φυσικής αποκατάστασης και αποθεραπείας για την ευρύτερη περιοχή.

Στα πλαίσια της κοινωνικής πολιτικής της κυβέρνησης, βρίσκεται σε εξέλιξη κατασκευαστικό και δανειοδοτικό σταγαστικό πρόγραμμα του ΟΕΚ. Συγκεκριμένα, 141 κατοικίες προϋπολογισμού 4,5 δις δρχ. βρίσκονται υπό ανέγερση, ενώ 436 κατοικίες προϋπολογισμού 11,6 δις δρχ. δημοπρατούνται μέσα στο 1997. Επιπλέον για κοινωνικές παροχές, όπως τοπική επιδότηση ανεργίας, οικογενειακά επιδόματα και έκτακτα βοηθήματα, διατέθηκαν περίπου 3,3 δις δρχ. σε περίπου 15.800 άτομα.

Η κυβέρνηση συνεπής στις δεσμεύσεις της και στην πολιτική ουσιαστικών παρεμβάσεων στις τοπικές κοινωνίες με ιδιαίτερα προβλήματα, ενέκρινε το Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Επαρχίας Κόνιτσας. Στόχος του είναι η βελτίωση της κοινωνικής υποδομής και της ποιότητας ζωής των κατοίκων της περιοχής. Αποτελεί μια προσθετική παρέμβαση της Πολιτείας, ένα

πρόγραμμα έργων και δράσεων συμπληρωματικών των ήδη ενταγμένων και υλοποιούμενων, που λαμβάνει υπόψη και τις νέες δυσμενείς συνθήκες που δημιουργήσαν οι πρόσφατοι σεισμοί.

Το πρόγραμμα θα καλύψει το σύνολο των προτάσεων των τοπικών φορέων, η δε ροή χρηματοδότησης του είναι απόλυτα διασφαλισμένη με τη δημιουργία ξεχωριστής Συλλογικής Απόφασης στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Έδη προχωρούμε στη συγκρότηση επιτροπής παρακολούθησης για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των πόρων και το πρόγραμμα ξεκινάει μέσα στο 1997.

Κλείνοντας την ομιλία μου, θα ήθελα να αναφερθώ σε επιμέρους ενέργειές μας σε θέματα ασφαλείας των συνόρων και των κατοίκων της περιοχής της Ηπείρου. Με αφορμή τα γεγονότα στην Αλβανία, αλλά και την γενικότερη επιδίωξη για αποτελεσματικότερη προστασία των παραμεθοριακών περιοχών, έχουν ληφθεί αυξημένα μέτρα ασφάλειας. Ενισχύθηκε η επάνδρωση των υπηρεσιών και συστάθηκαν μεταβατικά αποσπάσματα κατάλληλα στελεχωμένα. Υπάρχει καθημερινή περιπολία ελικοπτέρου της ΕΛΑΣ στην παραμεθόριο και ενισχύθηκαν οι Λιμενικές Αρχές Ηγουμενίτσας. Εξετάζεται, επίσης από τα συναρμόδια υπουργεία η δημιουργία ολοκληρωμένης πρωτοβουλίας για τη δημιουργία "Αστυνομίας Συνόρων".

Αγαπητοί φίλοι,

Καμιά φορά η παρουσίαση έργων και αριθμών κουράζει. Η ανάπτυξη όμως της περιφέρειας δεν γίνεται μόνο με ευχολόγια και οράματα. Η ανάπτυξη της περιφέρειας θέλει έργα συγκεκριμένα, καλά σχεδιασμένα και προγραμματισμένα, με επαρκείς πόρους χρηματοδότησης. Προϋποθέτει μια σωστή αξιοποίηση των έργων και τη σωστή ένταξη τους στο σύνολο της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας. Αυτές είναι οι βασικές παρεμβάσεις του προγράμματός μας. Με ευθύνη, συνέπεια και σκληρή δουλειά εκτιμάμε ότι θα οδηγήσουμε την Ήπειρο σε μια νέα αναπτυξιακή τροχιά στην αφετηρία του 21ου αιώνα. Θα την οδηγήσουν σε μια ολοκληρωμένη ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη, που θα είναι εναρμονισμένη με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες της κοινωνίας. Διασφαλίζει επίσης τη συμμετοχή της περιοχής σας στις εξελίξεις και εγγυάται ένα καλύτερο μέλλον για όλους σας.

Η κυβέρνησή μας απέδειξε ότι αυτά τα έργα μπορεί να τα φέρει σε πέρας. Ότι είναι αποφασισμένη να στηρίξει την εξέλιξη της απομονωμένης περιφέρειας σ' ένα δραστήριο και δυναμικό πόλο ανάπτυξης με πρόσβαση και επικοινωνία σε όλη την χώρα και με τις άλλες χώρες της περιοχής.

- Δουλεύουμε για ένα καλύτερο αύριο της Ηπείρου, για ένα καλύτερο μέλλον της χώρας.
- Μια νέα εποχή ξεκινάει για την Ήπειρο και την πατρίδα μας.
- Ισχυρή Ελλάδα σημαίνει και ισχυρή Ήπειρος.
- Ισχυρή Ήπειρος σημαίνει και ισχυρή Ελλάδα.